מסורת הש"ם

ש״ח מהלכונ החדש הלי ח: יז ב מייי שר בוז א מיי׳ פ״ח מהלכות קדום

רבינו גרשום

גמ' דאם כן] קדים ואתי סיהרא. מולד לבנה של תשרי [מקדים לבוא] ג' ימים קודם ר"ה. כיצד ילעולם אין חודשה של לבנה י. פחותה מכ"ט יום ומחצה ותשצ"ג פחותה מכיטיום ומחצה ותשצ"ג חלקים וכי עבדינן לחדשים חד מכ"ט וחד מל' נשווה המולד לעולם לב' חדשים דשקיל [האי] חצי יום דל' ושדי ליה לההוא דכ"ט וכי הוו כולהו כסדרן אתי . מולד חשרי רזמוו רר״ה ואי ערדי זסרים ואתי מולד [תשרי] ג' ימים קודם ר"ה: השתא נמי. כי והוו) י ז' מלאים הוו ד' מלאים י מחסרים וקדים [נמי] תרי יומי: בדאמר רב משרשיא. לקמן כגון שהיתה מעוברת [כרי] ועיבור שנה שעברה כ״ט יום דל מהני "י מלאים חד מלא לכהדי ההוא מתר דהייוו חודש הטרור: **ארחי** חוסר דהיינו חודש העבור: אכתי איכא חד יומא. שלם ועוד יותר [מקדים ואתי סהרא חד יומא] חד יומא לאו אדעתייהו דאינשי. הואיל ולאלתר שנראה [הירח] . הוא מתכסה ואינהו אדעונייהו דאכוני לא הוי מולד: [דאי עבדינן ט' חסירין **מיתרח םיהרא תלתא יומי.** שג' ימים של " חסירין שנחסר מימי הלבנה שלהז ישהה המולד לבוא מאחר "ה ג' ימים: השתא נמי. כי הוו ר״ה ג׳ ימים: השתא נמי. כי הוו ח׳ חסירין מיתרח תרי יומי משום הני ד׳ חסירין דהוו טפי מן מליאין: עיבור שנה שלשים טול עתה מילוי של חדש עיבור ותן לאחד מז החסירים **אכתי איכא**

שימה מקובצת (המשך)

י משום תרי שבי בהדי הדדי וא דחינן נמי יום שבת מקדים סיהרא תרי יומי אלמא קפדינן . זאידנא בהכי וא״כ אם יארע המולד בגטר״ד היאך אנו דוחין הקביעות עד יום ה׳ אלא ודאי חדתא י״ח שעי לא חשבינן ליה . כקדים סיהרא תרי יומי. תוס׳: כקרם סיהוא המי יומי. חנוס: מיתרה סיהרא. סיהרא חדתא מתאחר וחבירו (שבת קלו.) אי אתרחיתו ל"א מייתרא סיהרא מתיקא כלומר משתהא ג' ימים ר"ה: כגון שהיתה שנה שלפניה. כלומר שנה שלפני תשרי זה דהיינו שעשינו בה ח׳ חסרים היתה מעוברת ועשינו חדש העיבור שלשים יום ואם היו כולם אחד חסר ואחד מלא היי כולם אחד חסר ואחד מלא בשנו השוטה אם היה המולד והקביעות של אשתקד בשבת יהיה השתא המולד והקביעות ביום ד' ומפני חדש העיבור שהוא מל' יום ניתוסף השנה ב' שהוא מל' יום ניתוסף השנה ב' ימים והקביעות ביום['] ו' והמולד

המרכז של השתקו העברינן ח' חסרים מתמעטת השנה ב' ימים ויהיה הקביעות ביום ד' ולא מיתרח סיהרא אלא חד יומא וא"ת והלא לא נראת ביום ה' עד ליל ו' דמכסי סיתרא שית שעי תשובה לדבר רמוקמינן לה שהמולד חל אשתקד בוי"ח והקביעות ביום השבת שדי הכיא תקפ"ט על וי"ח ותמצא המולד של שנה זו ביום ה' בט"ו שעות ותקפ"ט חלקים ויהיה נראית לבני א"י ביום ה' ובכה"ג קאמר דעבדינן ח' תקפים על רייה והמצא המודד של שנה זו ביום הי בטיר שעות והקפים הלקום והיה נראה לבני א" ביום הי ובכה"ג קאמה דעבריון חי חסרים. תוס: רש"י ב"ה בהדורא קמא וקא פריך השתא נמי כי עבדינן ליה ח' מעוברין קדים מולד לבנה תרי יומי דאוקי ארבע הדשים החסרים נגד ח' חדשים מעוברים ועשתירו ד' חדשים מלאים רבכל ירחא איכא פלגא דימימי טפי שאין חדשה של לבנה פחות מכ"ט יום וחצי נמצא דמייתרי לארבע׳ חדשים תרי יומי וקבוע דר"ה להוי בששי בשבת דהיינו תרי יומי דקדים מולדה של לבנה שחל להיות בח' שעות ביום ד' ומרנני עלמא: כדאמר רב משרשיא. לקמן גבי עצרת כגון שהיתה שנה מעוברת הכא נמי כגון שהיתה שנה שלפניה של אשתקר מעוברת דשנה של תשרי זה המאוחר אחר המולד דהיינו אותה שנה שעשינו בה ח' מלאים היתה מעוברת וקרי לה אשתקר דניטן יום וחצי דאוקי ה׳ חסרים בהדי ה׳ מלאים ואשתיירו ג׳ חדשים חסרים דבצרינז להו מאורחייהו פלגא דיומא מכל ירחא דהיינו יומא ופלגא ינם הוצי האקי הי חטרים בהודי הי מאים האטומידה. יהושים חטרים דבצריון להו מאדרוייהו פנאג דיומא מכל ירוא דהיינו יכמא וכנאג דקדים ר״ה לראיית הלבות וכיון דלא הוי תר ישלמים חד קחשיב ליה והיינו דקא פריך איכא חד יומא וקשיא לי דכי דייקינן כה״ג כדפרשית לעיל איכא למפרך אכתי תרי יונין (איכאן שדי הכ״א הקפ״ט על מולד לבנה של אשתקד דאיתרמי בתחילת ליל שבת דנמצא מולד זה בחמישי בכ״א שעות והלבנה לא נראית עד ליל ששי בשבת דמתכסי שית שעי ובסידור החדשים ה׳ מלאים וה׳ חסרים איתרמי ר״ה ביום רביעי אתחוז הלבנה כוי [לא כתבתי יותר כי הספר היה מוטעה] [הוא לשון הרב״א]: מד"ח כדאמר רב משרשיא. מעוברת. שנה שלפני תשרי וה המאוחר אחר המולד דהיינו אותה שעשינו בה שמונה מלאים היתה מעוברת ושדי הכ״א תקפ״ט ה׳ ימים כ״א שעות תקפ״ט חלקים שיש בין מולד למולד בשנה מעוברת ותמצא מולד תשרי ביום ה' כ"א שעה ושית שני מכסי סיהרא חדתא נמצא שלא תראה הלבנה עד שיש בין מולד למולד בשנה מעוברת ותמצא מולד תשרי ביום ה' כ"א שעה ושית שני מכסי סיהרא חדתא נמצא שלא תראה הלבנה עד ליל ששי בשבת: **בו"ה ואבתי חד יומא בו' בדלקמן.** גליון. וא"ת והא אמרינן לקמן דרבי עשה תשעה חסרים בשנת עיבור, וי"ל דרבי עשה כדי לתקן שנה שעברה אבל אם היתה שנה שעברה כתקנה לא עבדינן תשעה חסרים דקדים ואתי סיהרא תרי יומי ופלנא. הרא"ש ז"ל:

ויקבע ביום א' תרי

מאר שנא תשעה דלא. דאם כן מקדים סיהרא ג' ימים שאם מולד תשרי בתחילת ליל שבת מולד תשרי הכא ביום ד' ח' שעות וכי עבדינן אחד מלא ואחד חסר נקבע ר"ה בד' וכשאנו עושים חשעה מליאים הרי הקביעות מתאחר שלשה ימים וגדחה ר״ה מיום המולד שלשה ימים שהקיבוע יהיה ביום שבת יא] ומיום ארבע היה המולד השתא נמי קדים תרי יומי שמאחר הקיבוע שני ימים למולד יום ד' ויום ה' וביום ו'

יהיה הקיבוע והרי דמקדים תרי יומי דמיום

ד׳ מהיה נראה לבנה החדשה ומשה יבן לרש״י

לישני דמשכחת דלה מקדים שני ימים כגון

דמולד קיבוע שעבר היה ביום ד' יג] דשית שעי מיכסי סיהרא ולא תראה עד יד] למחר

ביום ה' דלא מקדים רק חד טו] יומא

דבהכי מיתוקמא לפי התירוץ דאין המולד

נראה ביומו משום דמיכסי סיהרא שית שעי

פי׳ בקונטרס דפירש הכא נמי

שהיתה שנה מעוברת ועיבור שנה חדש ושדי

ה' כ"ח תקפ"ט ותמלח מולד תשרי ביום ה'

כ״ה שעה ושית שעי מיכסי סיהרה תמנה

שלא תראה הלבנה עד ליל ששה וועיבור

שנה חדש) ואין מאחר קיבוע של שנה זו

משל אשתקד בשביל העיבור רק ה' ימים

ולולי ב' מליאים היה הקיבוע ביום ה'

מו] בשביל יו] (ה') מליאים יתירים על אחד מלא

ואחד חסר מתאחר הקיבוע יום חמישי ויום

ששי ויהבע ביום שביעי כמו אשתהד והשתח

לא קדמה ראיית הלבנה לקיבוע אלא יום

ופי׳ בקונטרס ואע״ג דזימנין דאיכא

קדים אתי סיהרא תלתא יומי השתא נמי קא קדים אתי תרי יומי כדאמר רב משרשיא כגון שהיתה שנה מעוברת הכא נמי "כגון שהיתה שנה שלפניה מעוברת ועיבור שנה חודש דל ירחא מליא בהדי ירחא חסירא ואכתי ש חד יומא לא אדעתייהו דאינשי עולא אמר לא גראה לחכמים לחסר יתר על שמונה ומאי מעמא קאמר מה מעם אין פוחתים מארבעה חדשים המעוברים בשנה משום ידלא נראה לחכמים לחסר יתר על שמונה מאי שנא תשעה דלא דאם כז מייתרא סיהרא תלתא יומי השתא נמי קא מייתרא תרי יומי כדאמר רב משרשיא כגון שהיתה שנה מעוברת הכא נמי כגון שהיתה שנה שלפניה מעוברת יו דל ירחא חסירא בהדי ירחא ומליאה ואכתי איכא חד יומא סברי איתחזויי איתחזי ואנן פ לאו אדעתין

במאר יחו לאון לה היה המולד דאשתקד בערב יחול דאשתקד בערב במונה עשר ונקבע בשבת וכי שדית ה" כ"א תקפ"ע תמנא המולד ביום ה" יטן י״ד ונראים הלבנה בו ביום ועתה קבעו בשבת דהא שמונה מליאים עבדת והשתא קדים חרי יומי לאו פירכא היא דאנן בהכי מוקמינן בדלא קדים אלא חד יומא ועוד קשה ^{כן} לו השחא דקאמר הש"ס מקדים חרי יומי משמע דלעולם לא אירע כן והשתא אנו דוחים בו מולד הבא בגטר"ד ויקבע ביום ה' ואיכא תרי יומי וליכא . לדחויי דהשתא לא איכפת לו מיהא דמכמה דברים איו מנהג שוה למה שהיה בימי האמוראים דבימיהם לא היו דוחין יום אחד מפני ערבה כאשר אנו דוחים דהא ליתא דהא רש"י פי׳ ותירך לא דהו השתא יום ז' לקיים מלות שופר משום דא"כ זימנין דאשכחן דמקדים תרי יומי דאירע המולד בהי"ח ונדחה גם למחר משום תרי ב שבי ואי דחינו ליה גם ביום ז' עד יום א' אשתכח דמקדים תרי יומי בבן השתא נמו דייקינן ב2 וחירך רש"י דלכך אין אנו חופסין גטר"ד להקדים חרי יומי דלבני בבל מיכסי סיהרא י"ח מחדתא (ושית מעתיקא) כדאי' סוף פ' קמא קדים [אסי] סיהרא. חדתא ג' ימים קודם ראש השנה שהמולד ביום ד' וראש השנה בשבת ומרנני עלמא בתר רבנן למימר כל מה דבעו עבדי: כדחמר רב משרשיח. לקמן לו גבי עלרת כגון שהיתה שנה מעוברת הכא נמי כגון שהיתה שנה שלפניה מעוברת: ועיבור שנה

חדש. דן ובידינו לעשות חדש של תוספת השנה בין מלא ובין חסר סו ואת עיבור של שנה של יו אשתקד עשינו חסר ונמנא שהקדמנו תשרי שעבר לפני מולדו כמדת חסרון חדש אחד לפיכך אנו יכולין לאחר תשרי זה כמדת מילוי חדש אחד כדקאמר דל ירחה מליה לבהדי חסירה: זו והכסי מד יומה ואט"ג דיומה ופלגה היה חד יומא קרי ליה. והוא הדין נמי אם היתה חו זו מעוברת הוה מלי נמי לתרוצי דנראה לעבר שמונה חדשים והאי דנקט שנה שלפניה משום דלא מיתוקמא מתני׳ בשנה מעוברת דקתני אין פוחתין מד׳ חדשים מעוברין הא בארבעה מעוברים סגי ואי במעוברת פשו להו ט׳ חסירין ובין לרב הונא בין לעולא אפילו שמונה חסירין ליכא לאוקמא אלא במעוברת אבל תשעה לא בפשוטה ולא במעוברת כדלהמו:

לא אדעפייהו דאינשי. אחד יומא לא תמהי ולא מרנני: מייפרא סיהרא. עתיקא שלש יומי ש אחר ראש השנה דסדר תולדות החדשים למולד הלבנה אחד מלא ואחד חסר כדפרישית י וכי עבדת תלתא חסירין טפי מקדמת ליה לראש השנה ג' יומי: שהיחה שנה שלפניה. של אשתקד מעוברת וחדש העיבור שלשים יום ולמנין הלבנה לא הוי אלא כ"ט ופלגא אשתכח דמאחרת לראש השנה פלגא יומא והשתא לא קדים יו לראש השנה אלא יומא ופלגא וכיון דלא הוו ב׳ שלימים חד קא חשיב ליה והיינו דקא פריך ואכתי איכא חד יומא: אימחוויי אימחוי. לבנה לב"ד ואנן הוא דלאו אדעתין למימסר נפשין ולמיחזייה הילכך לא מרנני:

דר"ה (דף כ:) ולא הוי מקדים חרי יומי הואיל ולא לכל נראית באותו יום עד למחר וא"ת א"כ מאי קשיא ליה ^{כד]} (חרי) נמי מקדים חרי יומי הלא כשהמולד דאשתקד בחחילת ליל שבת ^{כה]} האידנא בד' ח' שעי וליכא הקדמה ב' יומי וי"ל דמשמע ליה דהמולד דאשתקד היה ביום ו' י"ח או למטה דומיא דרישא דאין חדשים מעוברין וח' חסירים דבכך מחפרש לרב הונא וכן מפרש לה לעולא בסמוך ולא משכחת פירושו של עולא דח' חסירים עבדינן רק בכהאי גוונא שמולד דאשחקד היה מיום שלפני הקיבוע הילכך משמע ליה לרב הונא דסיפא נמי מיירי בהכי שהמולד דאשחקד קדם ליום הקיבוע בו' ^{כון} י"ח הילכך האידנא המולד ביום ארבעה ב' שעות דכי נמי מיכסי שמונה עשר שעות תראה ביום רביעי וניחא השתא להא אמאי לא שני דאשחקד היה המולד בז' י שעות דמשמע ליה דומיא דסיפא דהמולד ביום שלפני הקיבוע ואם מאמר למאי דפרשינן דלא מפסין למקדים סיהרא אם לא קדם י"ח שעה מאי קאמר במחילת הסוגיא השתא קדים תרי יומי כי עבדינן שני מלאים יתירים על כסדרן וותאי קאמר הלא יכול להיות דבשני מלאים היה המולד לחשעה שעות דכל אותו יום לא תראה לבני בכל וי"ל דפריך מקדים תרי יומי היכא מיהא דאשמקד אירע המולד ביום שלפני הקיבוע בין ביום ו' שעה דהאידנא יארע ביום הקיבוע דכי נמי תחכסה י"ח תראה אחר כך.^{כתן} רש"ין: הבא גמי בגון שהיתה שנה שלפניה מעוברת. באותה שנה קיימינן והוה ליה למימר דהשנה מעוברת ולכך עבדינן ^{בען} בח' מלאים כי הכא נמי כגון שהיחה שנה שלפניה מעוברת פירוש שנה זו שעשינו בה ח' מליאים ואם לא היה העיבור אם אשתקד היה הקיבוע והמולד בשבת יהיה הקיבוע השנה זו אם יהיו כסדרן ביום רביעי (שבו המולד) וכשמוסיפין ל! מליאים יתאחר עוד יום אחד עד יום שביעי [אבל ל¹] בעיבור] המולד אירע ביום ה' כ"א שעות ולא נראה עד יום ששי הרי דלא מקדים רק חד יומא: מחד יובא דא אדעתא דאינשי. משמע דעבדי השתא ח' מליאין היכא דליכא מקדים רק מחד יותא וקשה האידנא דאנו דוחים גטר"ד משום דבשנה הבאה יהיה בז' י"ח ויקבע ביום שני ואיכא ששה ימים ונעשה לבן שני מליאים ואכתי ליכא אלא חד יותא ול"ל דלא רלו לתקן אותם שסדרו לנו עיבורים וקביעות שיאריכו בשום פעם השנה יותר מז' מליאים: מאר לגן שעשא שאש חשריים ראא. דבכסדרן יארע הקיבוע ביום המולד ביום ד' ובשביל ג' חסירים בלרי משתא שלש יומי דאם כן מייתרא סיהרא ג' יומי לד] כי יומי ויהיה הקיבוע ביום שני בגדן שהיתה שנה שלפניה מעוברת. ועיבור שנה שלשים ומנאה הקיבוע היה ראוי להיות ביום שני ובשביל הח חסירים לה] יתאחר עתה בשביל חדש העיבור שהוא משלשים יום שני ימים יותר ויהיה ביום רביעי והמולד יהיה בחמשי כ"א שעות והיינו הא דפריך אכתי איכא חד יומא ואי קשא חדי וותי למיכא דשית שני מיכסי ואא תראה עד יום ששי תשובה לדבר דמיירי דאשתקד היה המולד לו לון הי שעי ביום שלפי הקיבוע דכי תשים ה' כ"א תקפ"ע יהיה המולד למ] (ט" שעי) מיום ויכולה לראות ביום ה' לבני ארץ ישראל ואין זה מקדים רק חד יומא אבל ודאי אם אשתקד היה המולד במחלת השבת שהשנה יהיה ביום ה' כ"א שעות ולא תראה באותו יום או לא נעשה ח' חסירים דא"כ מייתר סיהרא שני יומי וא"ת ונהי דלרב הונא דסיפא קאמרליש לא נראה לעבר יחר על ח' הא ח' עבדינן ולאיש משכחינן אלא בשנה מעוברת והיכא דלא נראים כלל ביום ה' עד יום ו' ארישא דמחני' אין פוחחין מארבעה חדשים מעוברים זקוק הוא לפרש כעולא משום דאין מחסרין יתר מח׳ הא שמונה עבדינן והיינו היכא דנראית ביום ה' עלמו דאשתקד קודם המולד לקיבוע א״כ הוי ללדדין י״ל דחנא דמתני׳ נחת לאורויי לן כל מה שיכולין אנו לשנות החדשים מכסדרן תנא ברישא דשמונה חסירים עבדינן אם אשתקד קדם המולד לקיבוע ובסיפא חנא דח׳ מליאים עבדינן אם לא קדם אשתקד מולד ליום קיבועו ולמאי דפרישית לעיל מיתוקמא רישא וסיפא בחד גוונא:

ל) [ע"ב], ב) [לעיל ח: ד"ה דחם
כן], ג) ר"ל משום ירקה ומתיה,

שינויי נוסחאות מו וארמי אירא חד יוחא מייח

ם] וחכמי איכא מד יותח (ש"ם). ב] מעוכרת ועיבור שנה שלשים דל (ש"ח). ג] וחען הוא דלאו חדעתין (ש"ח). ד] חדש. כלומר ובידינו (ש"מ), ה] ואם עיבור שנה יכידינו (שיים), 5) ראם עינור שנה של השמקד עשינו מחסר נמצא שהקדמנו (שיים), 1] 5"ק מחק מינת של, 1] מה"ד ופריך וחכמי איכא חד (ש"ים), 1] היתה שנה זו (ש"ים), 2] יומי תראה הלבנה ישנה אחר ראש השנה ג' ימים מדר שיח", קדלים ראש (ש"מ), "א קדלים ראש (ש"מ), יא) וביום ארבע היה החולד המ"ל ביון וביום ארבע היה החולד המ"ל ב"מ"ל (ש"מ ב"מ"ל, יג') וקשה לר"י לישני (ש"מ שעה ב"מ"), יג') נ"א ליל ה" (צ"מ), יג'ן נ"א ליל ה" (צ"מ), יג'ן נ"א ליל ה" (צ"מ), יג'ן נ"א ליל ה" (צ"מ), משום כו' שני דבהכי מתוקמא עון מ"מ מותל דברה שדר המלאים (חיבת בציל לפי התירוץ דבך פ" כי רל ל"ל, "מ"ל עון מ"מ"ל או אול אל ב" ונה" ל"מ"ל מתמהן (ש"מ), יון ל"ל ב" ונה" ל"מ"ל ישנה אחר ראש השנה ג' ימים נמחקן (ש"ח). יון ל"ל ב" זהר ל"ח נמחקן (ש"ח). יון ל"ל ב" זהר ל"ח ובשביל המלאים], יון ל"חל תרי יומי כגון (ש"ח). יון ל"ל ט"ר, [מבל הל"ק מקיים את הגי י"ד], כ"ן נ"א לר"י דקאמר הש"ם השתח נמי מקדים וכו' (צ"ק), כה] ל"ק מח"ו, כב] יומי אלמא השתח נמי דייקינן ופי׳ ר"י דלכך ל כן מו ז, כבן יוני אכבה מא נמי דייקינן ופי׳ ר״י דלכך יח, כגן נ״א אפילו לרש״י י״ל בך ובל״ק כתב דשבוש הוא, לד] נ"ח השתח (צ"ק), לה] שבת מכסי סיהרא י"ח שעי וליכח מכסי סיהרא ל"ח שני וליכם (ש"ח), לו] ("א"ח או למטה דומיא דרישא, ובל"ק קיים גרסתינו, לו] הקיבוע בי"ח שעות דהאידוא (ש"ח), לת] ר"י [מיבת רש"י נמחק] (ש"מ), **לט]** גירסת ל"ק עבדינן בה כו׳ ח׳ מלחים ואפשר כי האמר ה״נ כו', (] נ"א וחודש העיבור יתאחר [ג" ל"ק ב' מלאים יתאחר], (א) נ"א מכוח העיבור (צ"ק), לבו נ״ל שמונה. לגו מאי שנא שלש (ש"ח), לדן נ"ח להוניה, עד נווי שנא טום (ש"ח), לדן נ"ח ג' [ול"ק כ' שטעות הוח], לדן חסרים ומאחר עתה (ש"ח), לון המולד בחמש שעות ביום שלפני הקיבוע (ש"ח), לון נ"ח "ח, לה] רש"ק ה' שעי וע"ש, לט] דקאמר ל"ק, מ] לא ל"ק,

שימה מקובצת

י קרים ואתי סיהרא תרי יומי. גליון הקשה הר״ר אלחנן זימנין לכיון הקשה הדיי אלחנן המנין רמשכחת לה באמצע השנה דקדים ואתי סיהרא טפי מתרי . ומי כגון שבאותה שנה היו ח׳ מלאים וד׳ חסרים וחדש אלול לעולם הוא מן החסרין דאמרינן . בר״ה (יט:) מימות עזרא ואילד בו הינו אלול מעובר נמצא לא מצינו אלול מעובר נמצא שעד אלול היו ח' מלאים וג' חסרים אוקי שלשה מלאים לבהדי ג' חסרים ואשתייר ה' מלאים וקדים ואתי סיהרא תרי מלאים וקדים ואתי סיהרא תרי יומין ופלגא, ויש לומר דהכל תולין עיניהן בקביעות דר״ה אבל בשאר דברים לא מרגישין , אינשי כולי האי ואחר שיחסרו אלול יבא ר״ה על מכונו. תוס׳ הרא״ש ז״ל: כדאמר רב ווטי הוא של הייב בואשר ב-משרשיא ב"ר. גליון, הקשה הר"ר אלחנן אמאי לא מוקי לה אף בשנה פשוטה וכגון שהיתה שנה שלפניה שבעה חסרים וחמשה מלאים ובשנה זו ח' מלאים אוקי תרי

יופי וכשום ומקון לתוד שבנות עשר וחמו למעבר כן (b) ורבי שעשה ט' חסרין משום מלאים דאשתקר אף שהיתה שנה שלפניה פשוטה שאני דהכל יודעים רבשביל חדש העיבור עשר כן (c) ורבי שעשה ט' חסרין משום מלאים דאשתקר אף שהיתה שנה שלפניה פשוטה שאני התם כיון דאחד מן החסרים היתה תחת חדש העיבור של אותה שנה ולא נשארו כי אם שנים חסרים לתקן מילור היתר של שנה שעברה: ועיבור שנה חדש. כלומר וכגון שעשו חדש של עבור של כ"ט יום וחשיב סדר החדשים ח' מלאים וה' חסרים תמצא קביעות ר"ה ביום השבת כמו אשתקד והשתא לא קדמית ראיית הלבנה למולד האנה אלא יום אחד והיינו דקא פריך דל ירחא מלא בהדי ירחא חסירא ואכתי איכא חד יומא ואע"ג דוימנין איכא טפי כגון דהוי מולד דאשתקד בע"ש בי"ח שעות ונקבע ר"ה בשבת וכי שדית הכ"א תקפ"ט הוי מולד השתא ביום ה׳ בט״ו תקפ״ט ונראית בו ביום ואתה קבעו בשבת דהא שמנה מעוברות עבדית והשתא קדים תרי יומי לאו פירכא היא דאנן השתא ביום ה' כמ"ז הקפ"ט נראית בו ביום ואתה קבעו בשכת דהא שמנה מעוברות עברית והשתא קרים תרי יומי לאו פרוכא היא דאנן בהכי מהשתא ביום להיא להען ביום במינה לשתוך להיא האו בהכי מוקמינן למתני בדור שלא שתה שנחרה "מי לשנויי בהכי מוקמינן למתני בדור שלא שתה שנחת ביום ביום שדי ד"ח התמ"ז על די "י ונמצא מולד של ו"א הו ב"ד"ח תתפ"ז ולא נראיתן הלבנה עד הלילה דשית שעי מיכסא סיהרא וכי עבדת ח' מלאים יהיה תתע"ז על די "י ונמצא מולד של ו"א הו ב"ד"ח תתפ"ז ולא נראיתן הלבנה עד הלילה דשית שעי מיכסא סיהרא וכי עבדת ח' מלאים יהיה מקב"ל לא תקרים רא"ה הלבנה לקביעת ר"ה רק יום א' וכה"ג הוצרך לתרץ לפי שיטת התלמוד כדפ"י ותריץ דהוצרכנו לאוקמ' בנה היב הלו היום ב"ל היום בעו"זה דאין פוחתין והוא צריך לפוש כן כדאפרש ואצ"ג לאוקמ' כנון שהמולד בו"ש"ז דלא מצינו לאוקמ' בכו של אשתק בער"ה דא"ב תתמי הא"ב תקרים תרי יומי ראיית הלבנה לקביעת דלפי תירוץ התלמוד פירש תי יומי ראיית הלבנה לקביעת ה רצי הנדרץ הוומנדה פידשי" דלא מצמר לאוקם: בהני שהיה המולד של אשתקם בנריה ראים וקנים וחייומי האים הכנים הקביצה ר"ה הבאה אמר מורי דלא נאמר שיטה זו אלא נוקי כולי שמעתתא בהכי שיהיה המולד ראשתקד בער"ה בוי"ח ומה שהקשה רש"י זימנו דאיכא טפי כיו י"ל דלא הקפיד התלמוד אלא שראי נראת לכל בפומבי כדאיתא בר"ה ואם יארע המולד מר שעות ולמעלה דליכא תו תמני סרי שעי עד הלילה אפילו לא נקבע ר"ה עד יום ג' לא חשבינן ליה קדים סיהרא תרי יומי מאחר שאינה נראית ביום המולד לכל וכן אנו צריכין לומר ע"כ שהרי האידנא כשאירע מולד של תשרי שלפני שנה פשוטה בגטר"ד אנו עושים הקביעות ביום ה'י אע"ג דקדים סיהרא תרי יומי ואין לומר דאין חושמין עתה לקדים סיהרא שהרי מכמה דברים אנו משנים המנהג שהיה בימי אמוראים בזה ודאי אנו מקפרים שהרי הקשה רש"י על מנהג שלנו שאנו דוחים בשביל שלא יבא שביעי של ערבה בשבת שאינו אלא דרבנן ורחיית שופר דאורייתא אין אנו דוחין ויש מתרצים (ע" סוכה מג: תוד"ה לא איקלע) דברי תורה אין צריכין חיזוק ודרבנן צריכין חיזוק ודוחק ונראה דלכך אין אנו דוחין מפני שופר דא"כ דוימנין דקדים סיהרא תרי יומי כגון אם יארע המולד בהי"ח שאין ר"ה נקבע ביום ה" מפני מולד זקן ולא ביום

הר"ר אלחון אמאי רא מוקי לה אף בשנה משוסה רכנו קשהיתה שנה שמכניה שבנה חסרים וחמשה מראים ובשנה זוף "מראים אוקי חוד" מלאים ואים שהינה שנה ששה מלאים ורים חסרים, והשתק שרבו ליכיא אלא חדי וימא רא לקשים מאה שהקשה רש"י ז"ל דאיכא יומא ופלגא, וי"ל דלא בעי לאוקמי אלא לפי רוב השנים אחד מלא ואחד חסר, ועוד הקשה אמאי אמרינן במתני דלא נראה לעבר יותר על שמונה הא משכחת לה שיכולין לעבר חשבה בגון שהיו בשנה שלפניה שמונה חסרים וארבע מלאים ואו יכולין לעבר תשעה הדשם דאוף ד" מלאים לבהיד ארבע חסרים דשתקד שרבו על המלאים וישארו בשנה זו ה" מלאים לבהיד "ארבע חסרים דשתקד שרבו על המלאים וישארו בשנה זו ה" מלאים לבהיד "א חסרים ונמצא דלא קרים סיהרא אלא שעשו לתקן לכל הפחות מילוי חדש היתר בשנה שעברה, וע""ל דלעולם אין לעשות ג" מלאים יתר על החסרון אפילו לתקן חסרון של שנה שעברה משום דלא מטעני מוצוה שלפניה אבל בשיש עיבור לפניה לא אחי למטעני "רעי דמשום תקון שנה שעברה ומער של הא אחי למטעני "רעי דמשום תקון שנה שעברה וויות הלארם "היוני המלארם היונים במוצה ביונים במוצה מיונים במוצה שלפניה אבל בשיש עיבור לפניה לא אחי למטעני המרכנים באומר בשנה שלפניה אבל בשיש עיבור לפניה לא אחי למטעני המרכנים ביונים בשלבה ביונים שלברים ביונים המוצרם ביונים השומר ביונים ביונים ביונים ביונים ביונים השלברים ביונים היונים ביונים היונים ביונים ביונים ביונים ביונים ביונים ביונים ביונים ביונים היונים ביונים ביונ